

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: F. T. G.

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2017, č. j. OAM-977/ZA-
ZA11-K03-2016, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, kterou k výzvě soudu následně doplnil. Namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) byl zkrácen na svých právech,

neboť žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst. 1, § 3 v návaznosti na ustanovení § 2 odst. 4, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) a dále ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu a čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Zopakoval důvody, které ho vedly k podání žádosti o mezinárodní ochranu. Má odůvodněný strach z pronásledování ze strany soukromých osob, jejichž hlavním motivem je krevní msta. Definoval pojmy „pronásledování“, „původce pronásledování“ a „ochrana před pronásledováním“ dle zákona o azylu. V této souvislosti odkázal na článek 6 písm. c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice) a na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57.

3. Žalobce poukázal na to, že již během správního řízení uvedl, že je ohrožen nejen on sám, ale i celá jeho rodina ze strany skupiny osob, která si činila nárok na pozemek jeho otce. Mezi touto skupinou a policií došlo k přestřelce a k zastřelení jedné osoby. Uvedená skupina se začala mstít a došlo k zavraždění jeho mladšího bratra. Žalobcova rodina byla nucena se přestěhovat na policejní ubytovnu a je nyní z důvodu ohrožení v podstatě odkázána celý život strávit v hlídaném komplexu. Uvedl, že skupina osob, před kterou utekl, se svou povahou přibližuje skupině gangu, který si násilím a kriminální činností vynucuje svoje nároky. V této souvislosti odkázal na příručku UNHCR z března 2010 (s odkazem na webovou adresu), která se takovými gangy zabývá. Žalobce je přesvědčen, že vzhledem k uvedenému je jeho obava z pronásledování opodstatněná. Dále odkázal např. na rozsudek polského soudu, který se vyjádřil k odůvodněnosti strachu z pronásledování jako subjektivnímu pocitu, který nelze ověřit, a proto se těžiště posuzování musí přesunout k objektivním okolnostem, tj. zda cizinec má objektivní důvody k tomu, aby se cítil ohrožen (Poland – Polish Refugee Board, 8 September 2010). Žalobce uvedl, že hlavním motivem zneprátené skupiny osob je krevní msta. Je přesvědčen, že jeho rodinu lze podřadit pod sociální skupinu „členové rodiny zapojené do msty“, neboť její členové jsou vystaveni riziku pronásledování, což se potvrdilo úmrtím jeho bratra. Takovou skutečností se zabývá i příručka UNHCR z března 2006 (bod 20), na kterou odkázal. Žalobce v této souvislosti dále uvedl, že krevní mstu vzal jako důvod pro udělení doplňkové ochrany např. francouzský soud (viz rozsudek France-CNDA, 17 December 2008). Žalobce je proto přesvědčen, že naplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť je pronásledován z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, kterou je jeho rodina, která je v ohrožení z důvodu krevní msty jiné skupiny osob. Odkázal na obdobné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012-45).
4. Dále je žalobce přesvědčen, že splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, neboť mu v případě návratu hrozí mučení, nelidské či ponižující zacházení nebo smrt ze strany soukromých osob, které se rozhodly mstít jeho rodině. Na podporu svých tvrzení odkázal na informace o zemi původu, v nichž se uvádí, že obdobné případy se v Ghaně vyskytují a ani státní orgány nejsou schopny je před kriminálními skupinami ochránit (viz zprávy ze dne 12. 8. 2016, 30. 12. 2015, 17. 9. 2015, 10. 5. 2013 s uvedením webových adres a zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA o stavu lidských práv za rok 2016 ze dne 3. 3. 2017). Dle názoru žalobce žalovaný při posuzování jeho žádosti o mezinárodní ochranu pochybil, když nehodnotil jeho rodinu jako sociální skupinu, která je ohrožena ze strany nestátních subjektů, jejichž motivem je krevní msta kvůli sporu o pozemek. V případě návratu do země původu mu hrozí vážná

újma. Neposkytnutí mezinárodní ochrany je v jeho případě v rozporu s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť mu hrozí mučení, nelidské nebo ponižující zacházení. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že zjistil skutečný stav věci, podrobně se zabýval všemi okolnostmi, které žalobce v průběhu správního řízení uvedl a opatřil si potřebné podklady pro vydání rozhodnutí. Po jejich vyhodnocení neshledal žalobcovu obavu z pronásledování za důvodnou ve smyslu zákona o azylu. Uvedl, že žalobcem tvrzený strach v souvislosti s návratem do vlasti, není podmíněn existencí skutečného nebezpečí vážné újmy, proto žalobci neudělil mezinárodní ochranu v žádné z jejích forem. Dle přesvědčení žalovaného se lze v případě poškození způsobeného trestnou činností nebo jakýchkoliv excesů ze strany soukromých osob obrátit s žádostí o pomoc na státní orgány Ghany, která proti takovému jednání podniká patřičné kroky vedoucí ke stíhání a trestání. Žalovaný zdůraznil, že účelem azylu není přesun obyvatel ze států s nižší policejní ochranou do státu s vysokou mírou a efektivitou policejní či soudní ochrany, nýbrž pomoci osobám, které čelí pronásledování z azylově relevantních důvodů, což v případě žalobce neshledal. K obavám z pronásledování a výhrůžek ze strany soukromých osob a nemožnosti domoci se ochrany státu, odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, či ze dne 15. 2. 2017, č. j. 1 Azs 312/2016-31). Dále uvedl, že v souladu s ustálenou judikaturou (srovnej rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004-41 či ze dne 24. 11. 2016 č. j. 5 Azs 251/2016-19 nebo ze dne 10. 2. 2006, č. j. 4 Azs 129/2005) mohou být soukromé osoby původci pronásledování pouze za předpokladu, že státní orgány nejsou ochotny nebo odmítají poskytnout pomoc proti takovému jednání, nebo v případě, že takového jednání podporují či úmyslně přehlížejí. Z uvedeného pak vyplývá, že nutným předpokladem udělení azylu či doplňkové ochrany podle ustanovení § 12 či § 14a zákona o azylu je skutečnost, že žalobce nemůže reálně využít ochrany země svého původu. V projednávaném případě však žalobce neměl v zemi svého původu žádné problémy se státními orgány a jeho otec během sporu o pozemek využil vnitrostátní ochrany, která mu byla poskytnuta. V průběhu správního řízení tak nebyla pomoc ze strany ghanských státních orgánů nikterak zpochybněna. Zdůraznil, že žalobce může v případě problémů v zemi původu v místě dosavadního bydliště využít možnosti vnitřního přesídlení. Odkázal v tomto směru např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 189/2015-22.
6. K žalobní námitce týkající se příslušnosti žalobce k určité sociální skupině, jímž je jeho rodina, žalovaný uvedl, že jeho rodinní příslušníci stále pobývají v zemi původu. Rodina žalobce tak požívá vyšší míry ochrany, než běžní obyvatelé Ghany, když má možnost bydlet v komplexu, který je pod ochranou policie. Dále připomněl, že v průběhu správního řízení vyšlo najevo, že u rodinných příslušníků žalobce nedošlo v poslední době k jejich zásadnímu ohrožení, neboť policie má spor žalobcova otce pod kontrolou. Uvedená námitka je proto irelevantní a neodpovídá zjištěným skutečnostem. Závěrem navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

7. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl při jednání v nepřítomnosti žalobce, který, ač byl k nařízenému jednání řádně a včas obeslán, se bez omluvy nedostavil (§49 odst. 3 s. ř. s.).
8. V přezkumném řízení soud ověřil následující rozhodné skutečnosti.
9. V žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 14. 11. 2016, doplněné dne 21. 11. 2016, v rámci pohovoru provedeného stejného dne a doplňujícího pohovoru provedeného dne 6. 2. 2017 žalobce uvedl, že je ghanské národnosti i státní příslušnosti, křesťanského náboženského vyznání, je svobodný. Od svých 18 ti let je členem Nové patriotické strany. V souvislosti s uvedeným členstvím neměl ve vlasti žádné potíže. Ghanu opustil v roce 2011, odjel na Ukrajinu, kde žil pět let. Z Ukrajiny odjel do ČR a dále pokračoval do Švédska, odkud byl na základě Dublinského nařízení vrácen do ČR.
10. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu v ČR uvedl, že v Ghaně měla jeho rodina problémy kvůli velkému pozemku, který patřil jeho otci. Zmínil, že jeho otec je policejní důstojník a matka učitelka (do práce již nechodí). Byla tam určitá skupina osob, která si na uvedený pozemek činila nárok. Proběhl soud, který rozhodl (asi v roce 2008), že pozemek patří otci, ale uvedená skupina s tímto rozhodnutím nesouhlasila. Měla ozbrojené lidi, kteří pozemek chránili. Otec podal žalobu a policejní tým s ním jel na uvedený pozemek, kde došlo ke střetu mezi policií a zmíněnou skupinou (asi v roce 2010). Při přestřelce byl jeden člověk z uvedené skupiny zastřelen. Potom došlo k zabití jeho mladšího bratra. Žalobce uvedl, že jednoho dne, když se jeho bratr vracel ze školy, byl unesen, zbit a ponechán na ulici. Nějací lidé ho odvezli do nemocnice, kde asi za dva dny zemřel. Žalobcův otec po této události rozhodl, že žalobce odjede na Ukrajinu. Odjel tedy do Doněcka (v roce 2011), kde pobýval u otcova přítele a studoval. Žil tam do doby než Rusko vpadlo na ukrajinské území. Při jednom bombardování otcův přítel zemřel. Potom žalobce odjel na západní Ukrajinu do města Rovno, po nějaké době se přestěhoval do města Vinice. Popsal své potíže, které na Ukrajině měl se skupinou lidí, která se jmenovala Mafie. Uvedená skupina patřila k ukrajinské straně. Žalobce hovořil rusky, a proto si asi mysleli, že je proti Ukrajině a podporuje povstalce. Ve Vinici se někdo vloupal do jeho obydlí (asi v březnu 2016). Vloupání ohlásil místní policii, ale dlouho se nic nedělo. Obával se, že bude zabit. Potvrdil však, že do přímého kontaktu se skupinou Mafie se nedostal, ale bál se, že ho sledují, protože mu přicházely na telefon zprávy ze soukromého čísla. Pro odchod z Ukrajiny se rozhodl proto, že neměl žádné místo, kam by šel. Asi 16. 8. 2016 přijel do ČR, kde nikoho neznal. Ptal se, jak může požádat o ochranu. Nerozuměli mu a asi po dvou dnech mu někdo poradil, aby jel do Švédska. Tam požádal o azyl, ale na základě Dublinského nařízení byl vrácen do ČR. Uvedl, že nemá žádné místo, kde by se cítil bezpečně, do Ghany se vrátit nemůže, obává se zabití, stále tam trvá boj o předmětný pozemek.
11. V průběhu pohovorů žalobce dále uvedl, že sporný pozemek v zemi jeho původu byl dost velký, sestává ze 4 parcel a měl univerzální použití. Byl určen k zástavbě, a proto byl zajímavý. Po zmíněném incidentu pozemek zůstal ladem, otec nepodnikl další kroky k jeho užívání a „strážci pozemku“ se tam báli vrátit. Žalobce dále vysvětlil složité vlastnické vztahy a spory o pozemky v Ghaně. Uvedl, že po potížích s pozemkem se jeho rodiče včetně něho přestěhovali na policejní ubytovnu. Jednalo se o budovu chráněnou

policií. Uvedené místo bylo dle vyjádření žalobce bezpečné, nedostanou se tam žádné kriminální živly. Byty jsou však malé, nejsou tam žádné obchody ani zásobování. Matce žalobce to stačilo, je už stará, ale žalobce je mladý a i otec potvrdil, že v izolaci nemůže strávit celý svůj život. Proto mu poradil, aby ze země odjel.

12. Žalobce v průběhu správního řízení k prokázání svých tvrzení předložil nějaké materiály, které jsou založeny ve správním spise a popsány na straně 4-5 napadeného rozhodnutí. Jedná se o povolení k jeho pobytu na Ukrajině a dále o jisté dokumenty několik let staré, kterými žalobce chce objasnit složité vlastnické vztahy k půdě v zemi jeho původu a spory o pozemky obecně, které se netýkají přímo jeho otce, ale např. jeho bratrance a jeho pozemků, jiných rodin nebo jde o případ zabití katolického kněze kvůli pozemku. Chce tím prokázat, že podobná situace je typická pro celou zemi a nejen pro jeho region. Dokumentuje tím všeobecnou situaci, vysokou míru kriminality a to, že kdo vlastní půdu, může být napaden skupinami odjinud. Dále uvedl, že v Ghaně je těžké domoci se pomoci policie, uvedl, že např. na 5 měst je jedna policejní stanice. K případu své rodiny, které pomohl soud i policie uvedl, že ochrana nebyla dostatečná, neboť i přes tuto ochranu byl jeho bratr zabit. V případě návratu se obává zabití, přestože je z vlasti od roku 2011, jádro sporu je stále živé.
13. Správní orgán při svém rozhodování vycházel z výše uvedené žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, provedených pohovorů, materiálů doložených žalobcem a dále z informací ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv v Ghaně, které jsou součástí správního spisu. Konkrétně vycházel ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv v roce 2015 (ze dne 13. 4. 2016) a v roce 2016 (ze dne 3. 3. 2017); Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 (ze dne 24. 2. 2015) a 2016/2017 (ze dne 22. 2. 2017); zpráv ČTK ze dne 9. 12. 2016 a ze dne 7. 1. 2017 (o zvolení nového prezidenta). Žalobci byla dána možnost dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu se s uvedenými podklady seznámit a vyjádřit se k nim, jakož i učinit návrhy na doplnění dokazování. Při seznámení dne 6. 2. 2017 žalobce uvedl, že mu stačí výčet informací, potvrdil, že Ghana je jednou z nejstabilnějších zemí v Africe, ale zmínil přetrvávající kriminalitu, zabíjení lidí, a skutečnost, že někteří lidé se musejí skrývat. Při seznámení dne 17. 5. 2017 uvedl, že před měsícem mu otec řekl, že byl zkontrolovat pozemky, které vlastní a byli na nich ilegálně lidé, s nimiž měl v minulosti konflikt. Aktuálně k žádnému konfliktu nedošlo, neboť policie má situaci pod kontrolou. Podle žalobce však potenciální nebezpečí stále existuje.
14. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba **není důvodná**.
15. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
16. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání

určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

17. Stěžejní žalobní námitka spočívá v přesvědčení žalobce, že splňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, protože má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině - rodině. Existenci jiných důvodů, pro které by udělení azylu dle § 12 písm. b) citovaného zákona či § 12 písm. a) stejného zákona přicházelo v úvahu, žalobce neuváděl.
18. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu se „*pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*“ Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí „*státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“ Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona „*pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde brozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*“
19. Krajský soud po pečlivém posouzení výpovědí žalobce o tvrzených potížích v Ghaně konstatuje, že žalobce osobně nebyl vystaven žádnému jednání, které by bylo možné kvalifikovat jako azylově relevantní pronásledování ve smyslu ust. § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalobce za jediný důvod své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl problémy jeho rodiny, resp. jeho otce se soukromými osobami kvůli sporu o pozemek, který patřil jeho otci. V případě návratu do vlasti se obává, že bude uvedenými osobami nalezen a zabit.
20. Předně je třeba zdůraznit, že vlastníkem předmětného pozemku je otec žalobce, který se v zemi původu ve sporu o vlastnictví pozemku obrátil na soud, a ten v roce 2008 rozhodl v jeho prospěch. Poté, co byl jeho pozemek protiprávně obsazen skupinou ozbrojených osob (v roce 2010), požádal o pomoc policii (sám byl zaměstnancem policie), která s ním na pozemek jela, a tam došlo při přestřelce k zabití jednoho z ozbrojenců. Na druhé straně pak došlo k únosu a poté smrti mladšího bratra žalobce. Rodině žalobce byla následně poskytnuta ochrana formou možnosti přestěhovat se do policejní ubytovny, resp. do oblasti pod stálou policejní kontrolou. Sám žalobce uvedl, že uvedené místo bylo bezpečné. Žalobce osobně žádným konkrétním potížím nečelil. Žalobce se žádostí o mezinárodní ochranu dovolává posouzení jeho situace jako obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině ve smyslu § 12 písm. b), za kterou považuje svou rodinu.
21. Krajský soud konstatuje, že ač podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2012, č. j. 6 Azs 3/2012-45, na který žalobce odkázal, může rodina představovat určitou sociální skupinu pro účely posouzení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu, musí však být splněny i další podmínky, aby bylo možné hovořit o azylově relevantním

pronásledování. Mezi ně dle citované judikatury patří příčinná souvislost mezi pronásledováním a příslušností k určité sociální skupině, dlouhodobost a intenzita potíží, možnost využití vnitrostátní ochrany či vnitřního přesídlení, nedostupnost či selhání ochrany v zemi původu.

22. V daném případě žalobce uvedl, že jeho rodina měla potíže se soukromými osobami, které si dělaly nárok na jejich pozemek. Nejvyšší správní soud se problematikou pronásledování ze strany soukromé osoby zabýval opakovaně, např. v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 – 48, uvedl, že „*skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vyhrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona č. 325/1999, o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny*“ (všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). V projednávaném případě byl otec žalobce sám pracovníkem policie, vyhrál soud o vlastnictví pozemku a s policejní ochranou šel svůj pozemek bránit. Nelze proto dospět k závěru, že by rodině žalobce nebyla ochrana poskytnuta, či že by poskytnutá ochrana byla nedostatečná. Naopak, jak z výpovědí žalobce vyplynulo, jeho rodina se přestěhovala do zóny kontrolované policií, kam se nemohly dostat žádné kriminální živly. Krajský soud tak ve shodě se žalovaným konstatuje, že rodině žalobce byla dokonce poskytnuta vyšší míra ochrany, než běžným obyvatelům Ghany. Rozhodně pak nelze přisvědčit žalobní námitce v tom smyslu, že to, že „*žalobcova rodina byla nucena se přestěhovat na policejní ubytovnu a je nyní z důvodu ohrožení v podstatě odkázána celý život strávit v hlídaném komplexu*“ by představovalo omezení ve smyslu azylově relevantním. Je rovněž nutné zdůraznit, že původ sporu o pozemek nespočívá v důvodech taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, tj. v rase, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů žalobcem, či některým z příslušníků jeho rodiny, ale s největší pravděpodobností v lukrativitě předmětného pozemku (z důvodu účelu jeho použití), což je důvod azylově irelevantní. Stejně tak ve skutečnosti, že žalobce nechtěl jako mladý člověk žít v izolaci a otec mu poradil, resp. rozhodl o tom, aby vycestoval do světa, nelze shledat žádný relevantní důvod pro udělení mezinárodní ochrany. V této souvislosti lze přiměřeně odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 – 60, v němž se uvádí, že „*Institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.*“ Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce ve shodě se žalovaným neshledal důvodnými žalobcovy obavy z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině-rodině. Na tomto místě soud odkazuje na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 6A 709/2001, v němž je uvedeno, že „*azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.*“

23. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. V tomto směru žalobce vůči napadenému rozhodnutí žalovaného žádné konkrétní námitky, a to zejména ve vztahu k humanitárnímu azylu dle § 14 citovaného zákona, ač je uveden ve výčtu zákonných ustanovení, která měl žalovaný porušit, nevznesl.
24. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
25. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.
26. Ustanovení § 14b zákona o azylu je upravena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobce žádné žalobní námitky nevznesl.
27. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí žalovaný vycházel jak z informací od žalobce, jím doložených materiálů, které zhodnotil na straně 9 napadeného rozhodnutí, tak z výše citovaných informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za objektivní, transparentní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
28. Žalobce neuvedl a žalovaný ani soud nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by žalobci mohla v případě návratu do vlasti hrozit vážná újma formou uložení nebo vykonání trestu smrti. Žalovaný se řádně vypořádal s neexistencí hrozby v podobě mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání s odkazem na výklad těchto pojmů (ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech) Evropským soudem pro lidská práva. Krajský soud s odkazem na výpovědi žalobce konstatuje, že proti žalobci nebylo ve vlasti vedeno žádné trestní stíhání, v průběhu správního řízení se nezmínil o žádném jednání vůči sobě ze strany státních orgánů Ghany, které by bylo možné považovat za vážnou újmu ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Je nutné zdůraznit, že vlastníkem předmětného pozemku a terčem případného ohrožení je otec žalobce, který v zemi původu zůstal, od roku 2010 k žádnému dalšímu incidentu nedošlo a uvedený pozemek je stále pod policejní kontrolou. Není proto důvod se domnívat, že v případě návratu by právě žalobce byl ohrožen vážnou újmou ve smyslu ust. § 14a odst. 2 písm. a) či b)

zákonu o azylu. Žalobce se nutně nemusí vracet do místa pobytu svých rodičů, ale může se usadit na kterémkoli jiném místě své země. Dle zprávy ČTK ze dne 7. 1. 2017 je Ghana považována za zemi s dlouhodobě stabilní demokracií s pokojnými volbami. Žalovaný rovněž zdůvodnil (např. na podkladě zprávy MZV USA ze dne 3. 3. 2017), že v Ghaně neprobíhá žádný mezinárodní nebo vnitřní ozbrojený konflikt. Žalobce tedy není ohrožen vážnou újmou ve smyslu § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, to ostatně ve správním řízení ani v žalobě nevrátil. Přisvědčit lze i závěru žalovaného, že vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu).

29. Krajský soud po zhodnocení výpovědí žalobce, důvodu a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. Nejvyššího správního soudu, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*
30. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

31. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 28. března 2019

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně